

PATRIMONI CULTURAL

INICI

Les **FITXES DE PATRIMONI** que us presentem, i que són la base del programa formatiu “**El teu Camí de Sant Jaume, patrimoni de tots**”, estan dissenyades per a treballar amb el vostre alumnat aspectes relacionats amb el patrimoni cultural de la ruta jacobea.

Cadascuna de les fitxes es troba ordenada en una seqüència similar a l'establerta per les etapes del Camí. Les conclusions extretes del treball de cadascuna d'elles seran obertes i susceptibles d'ésser relacionades amb aquelles elaborades per a d'altres continguts temàtics.

No són un “manual d'instruccions”, sinó que presenten una sèrie de pautes per a que els docents puguin triar el que més us convingui en funció de les característiques i interessos del grup al qual us dirigiu.

Estan estructurades de la següent manera:

En un primer moment, i a mode de tempesta d'idees, us plantejem una sèrie de ítems que el docent pot adaptar a les necessitats educatives de l'aula. No es tracta de que l'alumnat doni una resposta única a cadascuna de les qüestions, sinó de que arribi, dins de la classe, a respostes globals que es debatin entre diferents grups flexibles organitzats pel professor.

Després de la posada en comú de les respostes a les qüestions plantejades, dins de l'apartat **PROPOSEM** el professor trobarà una sèrie d'activitats realitzables dins i fora de l'aula que completen els coneixements adquirits.

El plantejament, tant d'ítems com d'activitats, respon als principis d'interdisciplinarietat i aprenentatge col·lectiu. Es podran seqüenciar dins de les programacions de l'aula, construint així una jornada final de treball en aquelles unitats didàctiques en les quals es faci referència als continguts teòrics que expliquen el Camí de Sant Jaume dins de les diferents matèries del currículum.

L'objectiu final del treball amb els materials que us presentem aquí serà l'elaboració d'un treball de creació artística sobre el Camí de Sant Jaume.

Bon Camí

ETAPA 4

Patrimoni cultural

PATRIMONI CULTURAL del Camí de Sant Jaume

Una de les particularitats més destacades pels peregrins durant el seu viatge és l'alt valor cultural del Camí de Sant Jaume. Al seu torn, l'objectiu del programa formatiu **"El teu Camí de Sant Jaume, patrimoni de tots"** és promoure el coneixement del patrimoni associat a ell. Per tant, d'entre tots els aspectes possibles, ens centrarem en aquest.

**Recordeu la llista d'opinions que l'alumnat va fer sobre el sentit actual del Camí?
Hi apareixia el patrimoni cultural?**

Potser l'alumnat no se n'hagi adonat que alguns dels conceptes del Camí que han aparegut a l'aula poden estar integrats dins del patrimoni cultural.

De la llista que nosaltres hem confeccionat,

quins dels següents conceptes creieu que són part del patrimoni cultural?

**Cerca personal / Experiència / Amics / Historia / Natura i paisatge / Tradició
Gastronomia / Turisme / Moda / Esport / Diversió / Oci / Art / Una promesa**

Molts més aspectes dels que ens pensàvem estan englobats en el patrimoni cultural, ja que hi ha diversos tipus de patrimoni. Anem a descobrir-ho junts.

Com que conèixer el patrimoni cultural és el primer pas per a valorar-lo i protegir-lo, l'objectiu d'aquesta etapa serà definir el concepte de patrimoni cultural abordant el seu contingut des de diferents punts.

Treballarem qüestions com: a qui pertany el patrimoni, per què és important i quins missatges transmet. És fonamental implicar els participants per a que opinin, comparteixin, analitzin, critiquin i valorin el tema. D'aquesta manera, millorarem la percepció que tenen dels seus propis contextos culturals i ampliarem el seu rol dins d'aquests.

El patrimoni cultural, en el seu sentit més ampli, és a la vegada un producte i un procés que subministra a les societats un cabal de recursos que s'hereten del passat, es creen en el present i es transmeten a les generacions futures per al seu benefici. És important reconèixer que inclou no tan sols el patrimoni material, sinó també el patrimoni natural i l'immaterial. Aquests recursos són una "riquesa fràgil", i com a tal, requereixen polítiques i models de desenvolupament que respectin la seva diversitat i la seva singularitat, doncs una vegada perduts no són recuperables.

Font: UNESCO

QUÈ ÉS EL patrimoni cultural

L'alumnat pot no tenir gaire clar què és el patrimoni cultural.
Per tal de fer aquest concepte més comprensible, us proposem una activitat molt senzilla:

**Demaneu a l'alumnat que elabori un llistat amb els objectes de la seva propietat que considerin més valuosos. Per què els consideren tan preuats?
Quins beneficis aporten a les seves vides? Podrien viure sense ells?**

El patrimoni són, per tant, tots aquells béns que una persona posseeix.
Al mateix temps, també existeix un patrimoni que és comú a tots.

El patrimoni té un valor pel fet que les persones li donem aquest valor, de manera que la idea de valor pot canviar en funció del temps o del context cultural o de la societat que l'analitzi: **valor d'utilitat, valor simbòlic, valor sentimental**, etc.
Cada societat valora unes coses més que d'altres.

Per exemple, que pensin en alguna cosa que abans tingués valor per a ells/es i ara ja no.
Per què?

A més a més, tot el que han imaginat són objectes materials?
El patrimoni també es pot referir a aspectes immaterials. Més endavant tractarem això.

Per tant:

- existeix un patrimoni de cadascun de nosaltres i un patrimoni que ens pertany a tots;
- pot tenir valor en funció de cada persona;
- el patrimoni no és només material.

Una vegada enteses algunes de les característiques del patrimoni,
quins aspectes creieu que ens porten a parlar d'un patrimoni de tipus cultural?

Segons la "Convenció per a la protecció del patrimoni mundial cultural i natural" de 1972 de la UNESCO són patrimoni cultural:

- Els **monuments:** obres arquitectòniques, d'escultura o de pintura monumentals, elements o estructures de caràcter arqueològic, inscripcions, caveres i grups d'elements, que tinguin un valor universal excepcional des del punt de vista de la història, de l'art o de la ciència.

Per exemple, la Catedral de Burgos, el Pont de Biscaia o Le Murall de Lugo.

- Els **conjunts:** grups de construccions, aïllades o reunides, l'arquitectura dels quals, unitat i integració en el paisatge els doni un valor universal excepcional des del punt de vista de la història, de l'art o de la ciència.

Per exemple, el conjunt arqueològic de Tàrraco o la Ciutat Vella de Santiago de Compostela.

- Els **llocs**: obres de l'home o obers conjunes d'homes i la natura així com les zones, inclosos els llocs arqueològics que tinguin un valor universal excepcional des del punt de vista històric, estètic, etnològic o antropològic

Per exemple, el jaciment arqueològic d'Atapuerca.

Si prenem com a base la definició que estableix la UNESCO,
quins aspectes de l'entorn proper a l'alumnat s'hi poden englobar?

Proposeu elaborar una llista amb el que ells considerin patrimoni cultural, però sense la vostra participació.
D'aquesta manera comprovarem què valoren més. Aquesta llista us farà falta més endavant.

- **Monuments:** ...
- **Conjunts:** ...
- **Llocs:** ...

Si no han inclòs algun monument, conjunt o lloc que segons el vostre parer mereixi ser considerat, és perquè potser no els coneixen. És difícil valorar una cosa sense conèixer-la. Aquesta és una de les premisses d'aquest programa formatiu.

En definitiva, la idea de patrimoni en sí mateixa és relativa i canvia, doncs no es tracta únicament de classificar monuments, conjunts o llocs, sinó que també se'ls sotmet als valors que les societats els

assignen en cada moment, i són aquestes les que els concedeixen importància i es converteixen en els seus protectors per tal que siguin el seu llegat per a les generacions futures.

Com a exemples podem agafar la tecnologia que ens envolta avui dia (mòbils o ordinadors), que veiem amb un sentit pràctic, però que en uns pocs anys es convertirà en peces de museu; algunes ja ho són. El patrimoni cultural també valora el nostre present.

El present també ens deixarà el seu patrimoni. S'han plantejat aquesta qüestió alguna vegada?
Quins objectes pensen que acabaran en un museu?

Dins d'aquesta idea també hem d'incloure la forma en la qual avui dia emmagatzemem la informació, en format digital o mitjançant pàgines d'Internet que, si desapareguessin, suposarien una pèrdua d'informació equivalent a la pèrdua d'una biblioteca.

Podeu saber-ne més a:

<https://www.europeana.eu/portal/es>

<http://www.bne.es/es/Catalogos/BibliotecaDigitalHispanica/Inicio/index.html>

ALTRES CATEGORIES del patrimoni

Hem comprovat que hi ha una gran quantitat d'elements que engloba el patrimoni cultural, però la UNESCO també desenvolupa altres categories: **natural i immaterial**.

En un primer moment el patrimoni cultural va ser considerat com els conjunts de construccions i llocs amb valor històric, estètic, arqueològic, científic, etnològic i antropològic. Però, a mesura que ha passat el temps, el concepte de patrimoni cultural ha avançat cap a altres elements que, si bé no són artístics, tenen igualment valor per a la humanitat. Entre ells es troben les formacions físiques, biològiques i geològiques, les zones amb valor excepcional des del punt de vista de la ciència, de la conservació o de la bellesa natural i els hàbitats de les espècies animals i vegetals amenaçades.

La citada “Convenció per a la protecció del patrimoni mundial cultural i natural” de 1972 de la UNESCO determina que també són patrimoni:

- Els **monuments naturals**, com per exemple **les Mèdules a El Bierzo**.
- Les **formacions geològiques i fisiològiques i les zones estrictament delimitades**, com per exemple **el Parc Nacional del Teide**.
- Els **llocs naturals o les zones naturals estrictament delimitades**, com per exemple **Pirineus - Mont Perdut**.

Ara que queda més clar en què consisteix cada tipus de patrimoni (cultural i natural), establiu una comparació amb els exemples mencionats, o d'altres que s'hagin acudit al teu alumnat, entre patrimoni cultural i natural i contesteu a la següent pregunta:

Quines són les diferències fonamentals entre els dos tipus de patrimoni?

Aquesta evolució en el concepte de patrimoni ha inclòs més recentment una altra tipologia denominada **patrimoni immaterial**, que engloba el conjunt de formes de cultura tradicional i popular o folklòrica, que emanen d'una cultura i que es basen en la tradició. Aquestes tradicions es transmeten de forma oral o a través de gestos i es modifiquen amb el pas del temps mitjançant un procés de recreació col·lectiva.

Alguns exemples poden ser:

- gastronomia tradicional (com la dieta mediterrània -patrimoni mundial des 2013- o la importància cultural i herència del vi a La Rioja)
- festes i manifestacions populars (com la Semana Grande de Bilbao o Aste Nagusia)
 - la música tradicional (com la música celta)
 - els balls típics (com la jota a diverses parts d'Espanya)
- les expressions orals o llegendes (com els Amants de Terol o el Filandón de Lleó)

Fixeu-vos de quina manera es refereix al patrimoni immaterial la Convenció de París de 2003 per a la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial:

<https://ich.unesco.org/es/que-es-el-patrimonio-inmaterial-00003>

Si prenem com a base el que estableix la UNESCO, quins aspectes de l'entorn proper a l'alumnat es poden englobar dins del patrimoni immaterial?

Demaneu a l'alumnat que elabori una llista amb tot el que ells considerin patrimoni cultural immaterial però sense la vostra participació. D'aquesta manera comprovarem què valoren més. Aquesta llista us farà falta més endavant.

Proposem I: La llista que heu elaborat amb anterioritat que inclou el patrimoni cultural...

Ves al final de l'etapa per saber-ne més...

ETAPA 7

PER QUÈ ÉS IMPORTANT
el patrimoni

Pot ser que el patrimoni que ha aparegut a les llistes de les dinàmiques anteriors sigui important per al teu alumnat. És el moment de preguntar-los:
per a què pot servir tot això?

Deixant de banda l'aspecte utilitari, per què és important el patrimoni cultural?

- El patrimoni **ens identifica**.
- El patrimoni ens serveix per a **vincular-nos amb el nostre passat**.
 - El patrimoni és un **recurs econòmic** important.
- El patrimoni té un **valor educatiu**, contribueix per exemple a comprendre millor als altres, a respectar la diferència i la diversitat.

Aquestes particularitats sobre el patrimoni cultural que hem comentat són les que desenvoluparem en profunditat a les fitxes següents.

Hi ha algun altre aspecte important del patrimoni cultural que vulgueu incorporar? Podeu treballar-lo també. Recordeu que aquestes fitxes són una guia, però flexible i oberta.

De la mateixa manera que el seu patrimoni personal és important per a l'alumnat, el patrimoni cultural també ho és per a moltes persones. La llista que han elaborat sobre el seu patrimoni cultural proper ens ajudarà a entendre que per a ells/es hi ha elements patrimonialitzables, és a dir, que hi ha béns als quals atorguen un valor per sobre d'altres.

Això és normal, ens passa a tots. Seguim criteris personals per determinar quin patrimoni ens interessa més: accessibilitat, proximitat, vinculació al nostre entorn familiar o el d'amics/amigues, gustos personals, etc.

Sigui quin sigui el criteri que ens duu a triar aquests elements, finalment fan que ens reconeguem en ells.

(Descobreix més a la "Fitxa patrimoni i identitat")

QUI DETERMINA què és patrimonialitzable

ETAPA 8

Patrimoni cultural

El més important del patrimoni cultural no és que es conservi en un museu sense la possibilitat de gaudir-ne, o que sigui un espai inaccessible per a la majoria. El més important i el que li dóna sentit és que la societat el senti com a seu, el transmeti i el faci part de les seves vides. Per això qui determina la seva importància és la mateixa societat, vosaltres.

Determinar què és important depèn de cada comunitat, de cada localitat, de cada grup. Per tant **som nosaltres** mateixos els qui determinem què és el nostre patrimoni cultural.

Dins de la vostra aula potser teniu una sèrie de característiques representatives. Quins creuen que són?

I dins del vostre centre, hi ha elements que siguin diferenciadors de la resta dels centres educatius de la vostra localitat?

I a la vostra localitat, quines particularitats destaquen respecte de les altres?

La vostra província, es podria dir que és singular respecte de la resta de

Aquests **aspectes positius** que segur que apareixen en el debat no han de servir per enfrontar els uns amb els altres, sinó per conèixer l'altre i respectar-lo com quelcom únic que mereix el mateix tractament que allò que considerem peculiar de nosaltres. Les postures extremes han de quedar fora de les propostes que us fem.

Amb el patrimoni cultural passa una cosa similar. **És important que transmeteu al vostre alumnat que un dels valors més significatius del patrimoni és la diversitat.**

A través seu coneixem les diferències de l'altre i aprenem a respectar-lo
El patrimoni ens distingeix però, sobretot, ens uneix.

En base a això:

hi ha algun element dins del patrimoni cultural d'Espanya que ens connecti a tots/es?

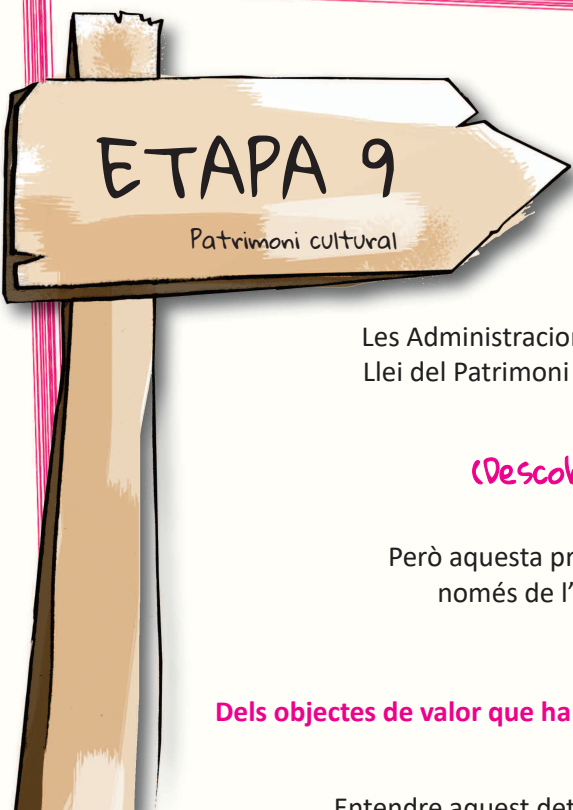
Hi ha moltes manifestacions del nostre patrimoni cultural que poden servir de nexa d'unió entre nosaltres.

Se us acudeix alguna? Per exemple, l'art romànic a tots els europeus.

Si l'alumnat comenta en concret el Camí de Sant Jaume com a element d'unió podem dir que anem pel camí adequat en el nostre viatge.

Recordeu que aquests trets d'identitat de cada localitat mereixen un reconeixement, ser coneguts per tots i ser transmesos d'una generació a la següent. El treball que us proposem desenvolupar dins del programa formatiu **"El teu Camí de Sant Jaume, patrimoni de tots"** té aquesta finalitat. El vostre treball de creació artística serà exposat a Santiago de Compostela.

Ja heu triat en quina categoria participar?

ETAPA 9

Patrimoni cultural

QUI PROTEGEIX el patrimoni

Les Administracions Públiques són les encarregades de protegir el patrimoni cultural i la Llei del Patrimoni Històric Espanyol i les lleis de patrimoni de les Comunitats Autònomes constitueixen el seu marc legal.

(Descobreix més a la "Fitxa patrimoni i conservació")

Però aquesta protecció del patrimoni també és una feina dels ciutadans/es, no només de l'administració. Si hem entès que el patrimoni és de tots/es, tots/es estem involucrats en la seva protecció.

Dels objectes de valor que ha destacat cada alumne/a, qui és el primer interessat a protegir-los?

Entendre aquest detall és important, ja que quan es produeix la protecció per part de cadascú és realment quan el patrimoni passa a tenir un valor simbòlic més enllà del purament material. I aquesta protecció es troba en les petites accions del nostre dia a dia. Si tots/es sumem aquestes petites accions es produeix el canvi.

Aquest concepte de protecció del bé comú és un treball que es desenvolupa a les aules des de les primeres etapes de l'educació. Però és en les edats que comprenen l'Educació Secundària quan l'alumnat es replanteja la definició personal i social i existeix la preocupació per l'afirmació personal i es desenvolupen els instruments per a la seva vida adulta.

És en aquest punt quan el patrimoni cultural serveix per a identificar-se, el prenem com a referència a la nostra escala de valors, per això és el moment adequat per aprendre a apreciar-lo.

(Descobreix més a la "Fitxa patrimoni i identitat")

Tal i com hem treballat amb anterioritat, el patrimoni cultural engloba molt més del que pensem: música, idiomes, gastronomia, festes, jocs, aficions, etc. Per tant, entén l'alumnat que el tipus de música que els agrada, els esports i jocs que practiquen o les aficions que tenen són també patrimoni cultural?

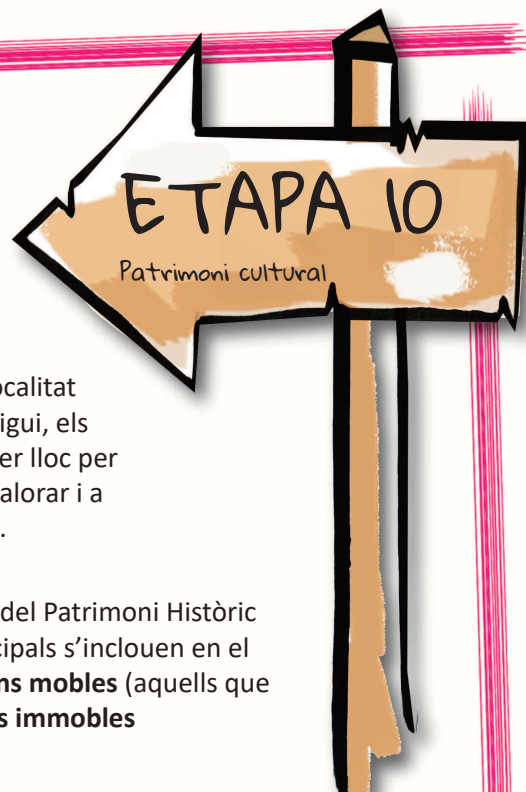
Centrar-se només en objectes en museus i monuments a l'hora d'abordar la seva protecció és limitar la idea de patrimoni. Tots són importants.

Però sí és cert que s'estableixen diferents categories dins del patrimoni, segons diversos criteris, el més important d'ells el Patrimoni Mundial, perquè reconeix el "valor universal excepcional". Aquest reconeixement és una altra mode de protecció.

Els més importants s'engloben dins de les llistes de Patrimoni Mundial, títol que atorga la UNESCO a béns culturals o a un lloc específic de valor excepcional per a la humanitat, la seva memòria, la seva identitat i la seva herència per a les generacions futures. Hi ha un total de 1.007 llocs distribuïts en 779 culturals, 197 naturals i 31 mixtes, en 161 Estats. Aquí podeu trobar la llista actualitzada:

<http://whc.unesco.org/en/list/>

EL PATRIMONI CULTURAL a Espanya

Espanya compta amb un ric i variat patrimoni cultural. Cada localitat posseeix el seu propi. Per gran o petit que sigui, del tipus que sigui, els vostre patrimoni és molt important i mereix ser conegut, en primer lloc per vosaltres mateixos/es. D'aquesta manera es podrà començar a valorar i a respectar per part de tots aquells/es que no el coneixen.

Ja hem comentat que per a al seva protecció comptem amb la Llei del Patrimoni Històric Espanyol, que estableix diversos nivells. En ella, els elements principals s'inclouen en el **Registre General de Béns d'Interès Cultural** i es diferencia entre **béns mobles** (aquells que es poden traslladar sense alterar la seva integritat) i **béns immobles** (aquells que no es poden traslladar).

**Se li acudeixen al grup exemples propers de cada tipus?
Quins elements patrimonials de la vostra localitat son mobles o immobles?**

Cada Comunitat Autònoma compta al seu torn amb la seva pròpia legislació sobre patrimoni i un registre, catàleg o inventari dels seus béns protegits. Totes elles assumeixen en aquestes lleis la competència per tal de protegir els seus béns de patrimoni conforme a les categories que s'estableixen en elles, amb la figura del **Bé d'Interès Cultural** com a màxima protecció.

També podem trobar una legislació i un registre respecte del patrimoni cultural a molts països. Cal tenir en compte que de la mateixa manera que nosaltres valorem i protegim el nostre patrimoni, en tot el món valoren i protegeixen el seu.

Podeu consultar els béns del Registre en el següent enllaç:

<http://www.mecd.gob.es/cultura-mecd/areas-cultura/patrimonio/bienes-culturales-protectidos/niveles-de-proteccion/ regimen-general.html>

Per a que un bé cultural sigui declarat **Patrimoni Mundial** per al **UNESCO** ha d'estar prèviament acreditat com a **Bé d'Interès Cultural** al Registre.

Hi ha béns que hagueu inclòs a la llista sobre patrimoni proper a la vostra localitat (Proposta I) que no estiguin inclosos en aquesta llista de Patrimoni Mundial? Per què? Què potser no hem dit que el vostre patrimoni és igual de valuós que el de la resta del món?

Efectivament, el vostre patrimoni podria estar inclòs en aquesta llista, però per estar-ho ha de passar un procés. Per exemple, sabeu que a cada convocatòria cada país només pot presentar una candidatura per entrar en aquesta llista? Per això cal seleccionar adequadament al candidatura, ja que no totes les propostes dels països entren. D'entre les presentades hi ha una selecció posterior.

Per optar a aquesta selecció cal dur a terme un important esforç previ que implica el treball de moltes persones i una dedicació que pot portar anys. Formar part de la Llista de Patrimoni Mundial comporta també una sèrie de compromisos, com per exemple seguir treballant per part de les autoritats competents pel que fa a la gestió, supervisió, preservació i difusió del bé declarat. Però la inscripció a la Llista no ha de ser la finalitat, sinó que és només el principi per a la seva millor conservació i protecció.

De tot el que heu considerat que mereixia estar present a la llista de Patrimoni Mundial, heu fet alguna cosa vosaltres per a que sigui així?

(Descobreix més a la "Fitxa patrimoni i conservació")

No penseu que només les administracions són les encarregades de proposar i dur a terme aquest esforç per a aconseguir que el patrimoni sigui a la Llista. També la societat civil (organitzada en associacions, per exemple) té una feina important.

Hi ha a la vostra regió alguna associació que es dediqui a la conservació o defensa del patrimoni cultural?

I al vostre centre educatiu, què podeu fer pel patrimoni cultural?

Sabem que en molts centres educatius el primer pas ja l'heu fet i treballeu sovint aquest tema; mostreu tots els aspectes que el patrimoni cultural engloba, reflexioneu sobre tots els tipus que existeixen i l'alumnat duu a terme treballs artístics de diversos tipus sobre ell.

Ho podem veure en moltes de les vostres webs i blogs. En ells, i amb l'ajuda de la fotografia, el cinema, o el dibuix, tracteu el patrimoni i altres temes importants (salut, educació vial, respecte, tolerància, etc.) d'una forma valuosa i educativa.

Ara us proposem agafar el vostre patrimoni del Camí de Sant Jaume com a medi i donar un pas més enllà amb la participació en aquest programa formatiu. Entre tots/es el farem arribar a més gent a través dels vostres treballs artístics mostrant-los a la nostra web i a l'exposició temporal que es celebrarà a Santiago de Compostela com a colofó final.

Proposem II: La Llista de Patrimoni Mundial a Espanya és molt àmplia. Amb un total de 45 béns inscrits...

Ves al final de l'etapa per saber-ne més...

Proposem III: En el següent enllaç web trobem la llista de béns de patrimoni cultural Mundial a Espanya...

Ves al final de l'etapa per saber-ne més...

Una vegada descobert tot el Patrimoni Mundial que hi ha a Espanya, digueu-nos: amb quin us quedaríeu si n'haguéssiu de triar un i per què?

ETAPA II

Patrimoni cultural

EL CAMÍ DE SANT JAUME com a Patrimoni Mundial

Amb quin us heveu quedat d'entre tots?

Nosaltres no podríem quedar-nos amb només un, seria injust. Però si podem dir que n'hi ha un que té tantes peculiaritats que el converteix en quelcom molt especial. Fixeu-vos i aneu descartant. **Quin dels 45 de la llista encaixa a cada punt?**

1. És un bé localitzat a diverses Comunitats Autònomes.
2. És un bé compartit per milions de persones.
3. És un bé que combina patrimoni material, natural i immaterial.
4. És un bé que travessa diversos països.
5. És un bé que segueix viu i continua creixent cada dia.
6. És un bé que pot transformar les persones.
7. És un bé carregat de valors.

No tenim cap dubte que sabeu que estem parlant del Camí de Sant Jaume i que podeu pensar que no som imparcials. El nostre propi nom, el d'aquest programa formatiu, ens delata. Però és difícil trobar res semblant:

1. Recorre tota Espanya.
2. Des del segle XII és in comptable el número de persones que l'han fet.
3. Compta amb un ric patrimoni cultural, paisatges naturals extraordinaris i un patrimoni immaterial que va més enllà de qualsevol llista.
4. És una ruta coneguda a tota Europa.
5. Creix i es manté amb cada peregrí que arriba a Santiago.
6. Si algun de vosaltres l'ha fet, sap de què parlem.
7. Amistat, solidaritat, devoció, etc.

Per tot això, el Camí de Sant Jaume és més que Patrimoni Mundial: és una experiència que uneix a moltes persones i les connecta més enllà de les fronteres.

Ara és el vostre moment. Aquest viatge segueix el seu curs i us toca a vosaltres mostrar als altres el vostre lloc al Camí. Us animeu a participar al nostre programa formatiu?

ANY EUROPEU DEL PATRIMONI CULTURAL

El Parlament Europeu i el Consell de la Unió Europea van aprovar declarar l'any 2018 Any Europeu del Patrimoni Cultural.

El patrimoni cultural europeu no és només un llegat del passat, sinó també un recurs imprescindible per al nostre futur, atès el seu inqüestionable valor educatiu i social, el seu considerable potencial econòmic i la seva important dimensió en cooperació internacional.

En base a aquests principis, els objectius de l'Any Europeu són fomentar l'intercanvi i la valoració del patrimoni cultural d'Europa com un recurs compartit, sensibilitzar sobre la història i els valors comuns i reforçar un sentiment de pertinença a un espai comú europeu.

Una millor comprensió i apreciació, especialment entre els joves, del seu patrimoni compartit a la vegada que divers ajudarà a consolidar el sentiment de pertinença a la Unió i reforçarà el diàleg intercultural. És necessari, per tant, promoure un millor accés al patrimoni cultural i augmentar la seva dimensió europea.

El nostre programa formatiu està inclòs a les activitats de l'Any Europeu. Podeu saber-ne més aquí:

http://europa.eu/cultural-heritage/eych-events-table_en

PROPOSEM

Les propostes que presentem a continuació són activitats de motivació orientades a complementar les competències i els continguts del currículum d'Educació Secundària Obligatòria, dins de l'objectiu que es fixa el programa formatiu "**El teu Camí de Sant Jaume, patrimoni de tots**". En aquesta fitxa incloem propostes per a:

HISTÒRIA

GEOGRAFIA

Proposta I: Història

La llista que heu elaborat amb anterioritat que inclou el patrimoni cultural... ara es pot veure ampliada amb aquestes noves expressions del patrimoni.

Us proposem elaborar un senzill esquema on s'inclogui un exemple de cada tipus de patrimoni que sigui proper a la vostra localitat i indicar de quin tipus es tracta: material, immaterial o natural. Per a això tenim aquests tipus de patrimoni:

• Ciutats històriques• Monuments i paisatges naturals• Patrimoni cultural subaquàtic • Música• Rituals i creences • Festes• Patrimoni mòbil (quadres, escultures, etc.) • Idiomes• Patrimoni documental i digital• Formacions geològiques i fisiogràfiques	• Artesania• Literatura• Tradicions orals• Balls i danses• Llocs naturals o zones naturals delimitades • Gastronomia• Esports i jocs tradicionals• Medicina tradicional• Patrimoni cinematogràfic i fotogràfic• Llocs sagrats naturals

Ens n'hem deixat algun?

Quins tenen relació amb el Camí de Sant Jaume? Guardeu aquesta llista, ens farà falta.

Proposta II: Espai humà

La Llista de Patrimoni Mundial a Espanya és molt àmplia. Amb un total de 45 béns inscrits... és el tercer país amb més béns declarats. Anem a aprofitar aquesta oportunitat per a que l'alumnat conegui des d'un altre punt de vista una o diverses de les localitats on es troben situats aquests béns. Aquesta tasca serà duta a terme pels seus propis companys/es que faran presentacions a l'aula.

Una vegada localitzades al mapa, demaneu-los per grups que triïn aquelles poblacions amb les quals poden tenir vinculació (família, amics/gues, vacances, etc.) De la forma que ells/es considerin oportuna, explicaran a la resta tot el que consideren important, allò que més els agrada.

Coneixien anteriorment que allà existia una cosa tan valuosa per a la resta del món?

Ho troben veritablement valuós?

Proposta III: Història

En el següent enllaç web trobem la llista de béns de patrimoni cultural Mundial a Espanya...

<http://whc.unesco.org/en/list/&order=country#alphaS>

Per tal de contextualitzar correctament cada bé us proposem que el vostre alumnat agrupi aquests béns dins dels tres tipus que hem tractat: material, natural i immaterial.

Pot ser que hi hagi algun bé que s'inclogui dins de diverses tipologies? Per què?